

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра готельно-ресторанної та музейної справи

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО МАГІСТЕРСЬКОГО
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
(ОПП «Готельно-ресторанна справа»)**

Мукачево-2021

УДК 338.488.2:640.4:640.43(072)

M54

Розглянуто та рекомендовано до друку Науково-методичною радою Мукачівського державного університету протокол № 3 від 22.10. 2021 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри готельно-ресторанної та музейної справи Мукачівського державного університету № 5 від 04.10. 2021 р.

Укладачі

Мілашовська О.І. – д.е.н., професор

Гоблик-Маркович Н.М. – к.е.н., доцент

Хаустова К.М. – к.е.н., доцент

Рецензенти

M54. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» (ОПП «Готельно-ресторанна справа») / укладачі О.І. Мілашовська, Н.М. Гоблик-Маркович, К.М. Хаустова– Мукачево: МДУ, 2021. – 40 с. (1,9 др. арк.)

Анотація. Методичні рекомендації призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 241 «готельно-ресторанна справа» (ОП «Готельно-ресторанна справа») для написання дипломної (магістерської) роботи. Містять основну інформацію щодо основних етапів виконання кваліфікаційної роботи, у відповідності до спеціалізації, вимоги до змісту, структури та оформлення роботи, порядку захисту та оцінювання кваліфікаційної роботи, орієнтовну тематику кваліфікаційних робіт.

© МДУ, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	7
1.1. Вибір напрямку кваліфікаційної роботи та основні етапи її виконання	7
1.2. Вибір теми кваліфікаційної роботи	8
1.3. Організація виконання дипломної роботи	9
1.4. Обов'язки наукових керівників, консультантів, рецензентів	10
РОЗДІЛ 2. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА	12
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	12
РОЗДІЛ 3. СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ	15
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	15
3.1. Зміст та структура дипломної кваліфікаційної роботи	15
3.2. Загальні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	22
3.3. Нумерація, ілюстрації, таблиці, формули, посилання на джерела	24
3.4. Складання списку джерел	26
3.5. Оформлення додатків	26
РОЗДІЛ 4. РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ	28
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	28
4.1. Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	28
4.2. Забезпечення академічної доброчесності та перевірка тексту на наявність запозичень	30
4.3. Процедура захисту дипломної роботи	30
4.4. Оцінювання рівня якості і підготовки кваліфікаційної роботи	32
ДОДАТКИ	35

ВСТУП

Підсумкова атестація здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння освітньої програми, рівня професійних знань, умінь та навичок, ступеня сформованості загальних та фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою «Готельно-ресторанна справа» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» галузі знань 24 «Сфера обслуговування».

Кваліфікаційна робота – це вид науково-дослідної роботи, який має виключно індивідуальний характер, що дає можливість виявити ступінь та рівень наукової підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Готельно-ресторанна справа», і на підставі публічного захисту якого рішенням екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти випускнику видається диплом встановленого зразка про присудження освітнього ступеня «магістр» та присвоєння відповідної кваліфікації.

Відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми в сфері готельного та ресторанного бізнесу, що потребує здійснення досліджень та/або інновацій і характеризується комплексністю і невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Метою кваліфікаційної роботи є оволодіння методологією творчого вирішення сучасних проблем наукового та прикладного характеру на основі здобутих знань, професійних умінь та навичок відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

У процесі виконання роботи здобувач освіти у відповідності до кваліфікаційних вимог повинен проявити:

- знання загальнотеоретичних, загальноекономічних і професійно орієнтованих дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання управління готельною та ресторанною галузями;
- вміння та практичні навички відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;
- вміння формулювати висновки та обґрунтовувати конкретні пропозиції щодо вдосконалення;

- вміння визначати і використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.

Дипломна робота має характеризуватися логічністю, доказовістю і відповідати таким вимогам:

- містити обґрунтування доцільності проектування закладу ресторанного, готельного господарства;

- містити поглиблений аналіз досліджуваної теми;

- містити розрахунки, виконані за допомогою сучасних інформаційних систем і технологій;

- містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремих напрямів діяльності досліджуваного об'єкта;

- містити науково обґрунтовані теоретичні або практичні результати та положення проблем охорони праці, які виникають при проведенні науково-дослідницької роботи або науково-практичної діяльності, якій присвячена тема наукової роботи здобувач освіти а;

- мати належне оформлення;

- мати всі потрібні супровідні документи;

- бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу;

- бути апробованою на конференціях.

Дипломна робота, в якій виявлені принципові недоліки у прийнятих рішеннях, обґрунтуваннях, розрахунках та висновках, суттєві відхилення від вимог державних стандартів, до захисту не допускається.

Метою методичних рекомендацій є надання здобувачам вищої освіти необхідної методичної допомоги в організації раціональної та ефективної роботи по збору матеріалів, написання і захисту кваліфікаційної роботи.

Регламентація вимог до дослідження встановлює єдиний зразок його керівництва і повинна стимулювати творчу розробку теми кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти та прояв максимум ініціативи у рамках чітко визначених загальнообов'язкових вимог.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Загальні вимоги до побудови, викладення та оформлення робіт розроблені відповідно до ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання», який набув чинності з 1 липня 2017 року., міжнародного стандарту ISO

5966:1982. Для бібліографічного опису джерел використані чинні стандарти з бібліотечної та видавничої справи: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1.1. Вибір напрямку кваліфікаційної роботи та основні етапи її виконання

Дипломна робота є завершальною стадією навчання здобувачів освіти в університеті на рівні магістра, формою державної атестації випускників.

Дипломна робота є завершеним комплексним дослідженням об'єкта підприємництва сфери готельно-ресторанного господарства і передбачає його синтез у найбільш оптимальному варіанті з докладною розробкою певної функціональної частини (елемента, підсистеми, технологічної операції тощо) з урахуванням сучасного рівня розвитку галузі, досягнень науки і техніки, економічних, екологічних, ергономічних вимог, а також вимог охорони праці та забезпечення життєдіяльності об'єкта проектування та дослідження. Дипломна робота є атестаційною роботою, на підставі захисту якої Державна екзаменаційна комісія вирішує питання про присвоєння її автору кваліфікації і видачу диплома магістра.

Дипломна робота виконується на основі поглибленого вивчення інноваційних технологій в ресторанному та готельному господарстві, управління проектами, організації підприємницької діяльності в готельно-ресторанній сфері, відповідних нормативних актів міжнародного права, чинного законодавства України з питань діяльності суб'єктів господарювання, загальних законів України щодо охорони праці та спеціальних законодавчих актів, які стосуються досліджуваної галузі; рішень уряду і постанов Верховної Ради з питань охорони праці за останні роки, спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, а також результатів проведених здобувачем освіти власних досліджень.

Основні етапи виконання дипломної роботи:

- 1) вибір теми й об'єкта дослідження, затвердження теми;
- 2) розробка завдання на дипломну магістерську роботу, складання календарного плану виконання;
- 3) відбір інформаційних джерел та їх опрацювання і складання плану;
- 4) збирання фактичного матеріалу для написання аналітичного розділу;
- 5) проведення дослідження;
- 6) апробація матеріалів дослідження (доповідь на студентській науковій конференції, підготовка наукових статей, тощо);
- 7) опрацювання та викладення результатів досліджень;
- 8) подання роботи для перевірки і надання висновку керівником дипломної кваліфікаційної роботи;

- 9) подання роботи для ознайомлення керівництву об'єкта дослідження, отримання відгуку;
- 10) оформлення та подання роботи на кафедру;
- 11) перевірка дипломної кваліфікаційної роботи в системі «АНТИПЛАГІАТ»;
- 12) зовнішнє рецензування роботи;
- 13) попередній захист дипломної кваліфікаційної роботи на випусковій кафедрі;
- 14) підготовка матеріалів (доповіді та презентації) для публічного захисту дипломної кваліфікаційної роботи;
- 15) захист дипломної кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.

До виконання дипломної роботи допускаються здобувачі освіти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію.

Порушення здобувачем освіти календарного плану виконання фіксується науковим керівником, який інформує про це завідувача кафедри.

1.2. Вибір теми кваліфікаційної роботи

Визначення тем і керівників кваліфікаційних робіт, які мають виконуватися студентами, відбувається, як правило, за принципом наступництва наукового керівництва студентською науковою роботою на попередніх курсах навчання, а також з урахуванням наукових інтересів, які виявлені студентом у цей період.

Теми кваліфікаційних робіт розробляє випускова кафедра з урахуванням специфіки спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», за якою здійснюється підготовка фахівців освітнього ступеня магістр, наукових досліджень та професійних інтересів професорсько-викладацького складу кафедри, замовлень і рекомендацій підприємств, науково-дослідних інститутів, галузевих міністерств і відомств тощо. Тематика щорічно переглядається та поновлюється.

Здобувачу освіти надається право самостійно обрати тему дипломної роботи згідно з тематикою, що затверджена кафедрою. Здобувач освіти за погодженням із керівником може запропонувати свою тему ДР за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місця роботи, можливостей отримання потрібної інформації на господарському об'єкті дослідження тощо).

Разом із вибором теми може визначатися об'єкт дослідження – суб'єкт підприємницької діяльності – за матеріалами якого буде виконуватися дипломна робота. Це може бути підприємство, організація, установа будь-якої форми власності та ін., що функціонують у сфері гостинності.

Кожен здобувач освіти випускного курсу, який обирає тему дослідження самостійно, у заяві на ім'я завідувача кафедри зазначає формулювання теми і повну юридичну назву об'єкта дослідження. Заява є підставою для призначення наукового керівника.

Після остаточного узгодження з науковим керівником і редагування обрані теми ДР із зазначенням об'єктів, на яких вони виконуватимуться, розглядаються і обговорюються на засіданні кафедри.

Список здобувачів освіти, що виконують дипломні роботи, перелік закріплених за ними тем та наукових керівників фіксуються наказом по Мукачівському державному університету. Усі подальші зміни (формулювання назви, об'єкт дослідження тощо) у разі необхідності аргументуються письмово (заява здобувач освіти а), погоджуються з науковим керівником (віза на заяві) і потребують зміни у наказі за письмовим клопотанням кафедри (витяг з протоколу засідання).

Для затвердження тем і об'єктів дослідження кожен студент подає заяву на ім'я завідувача кафедри готельно-ресторанної і музейної страви (див. **додаток А**), яка є підставою для призначення наукового керівника, формулювання теми і визначення об'єкта дослідження (його повної юридичної назви).

Після затвердження теми та об'єкта дослідження науковий керівник оформлює **бланк-завдання** (див. **додаток Б**), в якому зазначаються прізвище, ім'я по-батькові студента, фіксуються тема і план, мета завдання, графік виконання, а також термін подання готової роботи на кафедру.

Завдання підписують науковий керівник і студент, затверджує завідувач кафедри. Бланк-завдання з висновком наукового керівника стосовно виконання вимог до змісту та дотримання графіка подається ЕК разом із завершеною дипломною магістерською роботою.

1.3. Організація виконання дипломної роботи

Дипломна робота має виконуватися студентом у повній відповідності до завдання та календарного плану, які здобувач освіти

складає разом з науковим керівником після затвердження обраної теми (додаток).

У випадках відставання від графіку здобувач освіти зобов'язаний надати пояснення своєму науковому керівнику або завідувачу кафедри.

На період виконання дипломної роботи на кафедрі складається графік консультацій наукових керівників, згідно з яким забезпечується систематична співпраця магістранта і наукового керівника над роботою.

Відповідно до календарних етапів здобувач освіти має подавати роботу частинами на перегляд, а у встановлений графіком кінцевий термін подати завершену роботу керівникові.

У разі позитивної рецензії і за наявності відзиву керівника, роботу реєструють на кафедрі і передають на розгляд завідувачу кафедри, який має прийняти рішення про допуск здобувача освіти до захисту роботи на засіданні ДЕК.

1.4.. Обов'язки наукових керівників, консультантів, рецензентів

Керівник і консультанти кваліфікаційної роботи видають магістранту завдання, надають необхідні консультації, допомогу в розробці календарного плану, рекомендації щодо необхідної науково-технічної літератури, довідкових нормативних матеріалів та інших джерел за темою досліджень, перевіряють виконання розділів роботи.

Керівник кваліфікаційної роботи:

- готує та видає магістранту завдання на розробку кваліфікаційної роботи за рекомендаціями; видає рекомендації магістранту щодо опрацювання необхідної літератури, нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань тощо за темою кваліфікаційної роботи;

- допомагає магістранту скласти календарний план-графік виконання роботи, затверджує та контролює його реалізацію;

- у разі суттєвих порушень, які можуть призвести до зриву встановлених термінів подання кваліфікаційної роботи до ЕК, інформує завідувача кафедри для прийняття відповідних заходів, у тому числі й рішення про недопущення до захисту кваліфікаційної роботи;

- здійснює загальне керівництво магістерською роботою і несе відповідальність за наявність у роботі помилок системного характеру;

- у разі невиконання магістрантом рекомендацій керівника щодо виправлення помилок, зазначає це у відгуку;

- готує відгук з характеристикою діяльності магістранта під час виконання кваліфікаційної роботи і несе відповідальність за його

об'єктивність; готує магістранта до захисту кваліфікаційної роботи. Повністю оформлена кваліфікаційна робота з підписами магістра та консультантів, згідно з календарним планом та графіком контролю, надається керівнику на відгук не пізніше, ніж за 10 днів до захисту.

Відгук керівника складається у довільній формі із зазначенням загальної оцінки виконаної кваліфікаційної роботи, відповідності якості підготовки магістранта вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра і можливості присвоєння йому відповідної кваліфікації.

Рецензент кваліфікаційної роботи призначається рішенням випускаючої кафедри з числа компетентних учених у даній галузі науки, здатних здійснити вичерпну й об'єктивну експертизу дослідження.

На підставі направлення за підписом завідувача кафедри він отримує від магістранта роботу для рецензування, докладно знайомиться з її змістом та графічним матеріалом, приділяє увагу науково-технічному рівню розробки, актуальності та раціональності прийнятих рішень, правильності розрахунків, використанню новітніх технологій, дотриманню вимог державних стандартів тощо. За необхідності запрошує магістранта на бесіду для отримання його пояснень щодо питань кваліфікаційної роботи. Після детального ознайомлення зі всіма матеріалами роботи рецензент готує критичну рецензію у друкованому вигляді.

Рецензія на магістерську роботу складається із зазначенням відповідності кваліфікаційної роботи затвердженій темі та завданню, актуальності теми, ступеня використання сучасних досягнень науки, техніки, виробництва, інформаційних та інженерних технологій, недоліків роботи, її оцінки за 4-бальною системою і можливості присвоєння магістранту відповідної кваліфікації.

Рецензія не повинна дублювати відгук керівника, тому що відгук керівника – це в основному характеристика професійних якостей магістранта та його роботи в процесі виконання дослідження, а рецензія – це характеристика якості безпосередньо кваліфікаційної роботи. Негативна оцінка роботи, яка може бути висловлена в рецензії, не є підставою для недопущення магістранта до захисту в ЕК.

РОЗДІЛ 2. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

1. Впровадження інноваційних технологій для підвищення конкурентоспроможності готельно-ресторанного підприємства.
2. Оптимізація надання послуг підприємствами готельно-ресторанного господарства.
3. Модернізація роботи готельно-ресторанного підприємства.
4. Управління розвитком готельно-ресторанного підприємства.
5. Удосконалення якості послуг готельно-ресторанного підприємства.
6. Формування стратегії розвитку готельно-ресторанного підприємства.
7. Підвищення конкурентоспроможності та оцінювання впливу факторів зовнішнього середовища на ефективність функціонування готельно-ресторанного підприємства.
8. Диверсифікація діяльності готельно-ресторанного підприємства як спосіб підвищення ефективності його функціонування.
9. Підвищення рівня конкурентоспроможності готельно-ресторанного підприємства шляхом стратегічного планування.
10. Підвищення ефективності використання виробничого потенціалу готельно-ресторанного підприємством шляхом розробки стратегії і тактики управління.
11. Використання реінжинірингу бізнес-процесів у готельно-ресторанному підприємстві.
12. Реструктуризація готельно-ресторанного підприємства як спосіб поліпшення сталості його функціонування.
13. Оптимізація управління готельно-ресторанним підприємством через поліпшення комунікаційних процесів.
14. Оптимізація організаційної структури управління готельно-ресторанним підприємством.
15. Удосконалення інформаційного та інформаційно-технічного забезпечення процесів управління готельно-ресторанним підприємством.
16. Вдосконалення (розробка) виробничої стратегії готельно-ресторанного підприємства.
17. Удосконалення процесу управління якістю обслуговування на готельно-ресторанному підприємстві.
18. Удосконалення технології просування послуг індустрії гостинності.
19. Підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази готельно-ресторанного підприємства.
20. Підвищення ефективності функціонування та розвитку готельно-ресторанних підприємств.
21. Інноваційна активність як конкурентна перевага готельно-ресторанного підприємства.

22. Стратегічна модель управління інноваційним розвитком готелю (ресторану).
23. Модель обслуговування гостей гірськолижного готелю.
24. Організація курортно-рекреаційного засобу розміщення (еко-готелю).
25. Управління брендом готельного (ресторанного) господарства.
26. Концепція функціонування готельно-ресторанного підприємства у ринково орієнтованій економіці.
27. Забезпечення ефективності обслуговування споживачів готельно-ресторанних послуг.
28. Управління організацією відпочинку гостей готельного підприємства.
29. Удосконалення управління готельно-ресторанним підприємством через поліпшення комунікаційних процесів.
30. Застосування концепції антикризового менеджменту в господарській діяльності готельно-ресторанного підприємства.
31. Удосконалення мотиваційного механізму управління готельно-ресторанним підприємством.
32. Впровадження Інтернет-технологій у діяльність готельно-ресторанного підприємства.
33. Автоматизація управління готельно-ресторанного підприємства як засіб підвищення ефективності.
34. Інформаційні системи управління готельно-ресторанного підприємства та шляхи їх удосконалення.
35. Управління комунікаційною діяльністю готельно-ресторанного підприємства на основі впровадження сучасних інформаційних технологій та шляхи її удосконалення.
36. Формування автоматизованої інформаційної системи управління готельно-ресторанним підприємством.
37. Впровадження стандартів ISO на готельно-ресторанному підприємстві для підвищення його конкурентоспроможності.
38. Стратегія підвищення культури та якості обслуговування споживачів у готельно-ресторанному підприємстві.
39. Організація праці персоналу та підвищення якості обслуговування споживачів за рахунок удосконалення організації праці.
40. Управління експлуатаційною діяльністю готельно-ресторанного підприємства та шляхи її удосконалення.
41. Система надання анімаційних послуг у готелях класу «люкс».
42. Розважальна складова в готельно-ресторанному сервісі.
43. Удосконалення технології і організація харчування подієвого (спортивного, культурного тощо) туристського заходу.
44. Удосконалення технології просування послуг індустрії гостинності.
45. Обґрунтування стратегії розвитку підприємства.
46. Обґрунтування бізнес-плану розвитку послуг підприємства.

- 47.Управління малим готелем (рестораном) та шляхи його удосконалення.
- 48.Удосконалення стратегії збуту готельного продукту підприємства.
- 49.Мотивації персоналу як запорука успішної роботи готельно-ресторанного підприємства.
- 50.Впровадження сучасних технологій управління персоналом на готельно-ресторанному підприємстві.
- 51.Організація кадрової роботи на підприємстві сфери гостинності та шляхи її удосконалення.
- 52.Управління поведінкою персоналу та формування організаційної культури в готельно-ресторанному підприємстві.
- 53.Підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази готельно-ресторанного підприємства.
- 54.Підвищення ефективності господарської діяльності готельно-ресторанного підприємства.
- 55.Формування та забезпечення безпеки готельно-ресторанних підприємств.
- 56.Стратегія розвитку готельно-ресторанного підприємства.
- 57.Удосконалення технології прийому іноземних туристів у готелі.
- 58.Діагностика розвитку готельно-ресторанного комплексу.

РОЗДІЛ 3. СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Зміст та структура дипломної кваліфікаційної роботи

Дипломна кваліфікаційна робота повинна мати обсяг близько 50-80 сторінок (2-2,5 умовних друкованих аркушів) і складатися з наступних структурних елементів:

1. Титульного аркуша (**Додаток В**)
2. Переліку скорочень та умовних позначень (за необхідності)
3. Змісту (**Додаток Г**)
4. Вступу
5. Основної частини
6. Висновків
7. Списку використаних джерел
8. Додатків.

Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи і оформлюється відповідно до вимог, установлених закладом вищої освіти.

Завдання на дипломну роботу складається здобувачем освіти разом із науковим керівником, науковим консультантом, підписується ними і затверджується завідувачем кафедри після того, як було видано наказ ректора університету про затвердження теми дипломної роботи і наукового керівника.

Анотація дипломної роботи призначена для ознайомлення зі змістом та основними результатами наукового дослідження. Вона має бути стислою, інформативною і містити відомості, що дозволяють прийняти рішення про доцільність та обґрунтованість роботи. У анотації зазначаються:

- актуальність теми дослідження;
- мета і завдання дослідження;
- об'єкт і предмет дослідження;
- методи дослідження;
- інформаційна база дослідження;
- наукова новизна одержаних результатів;
- практичне значення одержаних результатів;
- апробація результатів дипломної роботи та публікації;
- структура й обсяг дипломної роботи;

– анотація українською та англійською мовами (200-250 знаків) з переліком ключових слів (3-5 слів або словосполучень).

Перелік умовних позначень та скорочень – це окремий список специфічних термінів, скорочень, символів, позначень, які використовуються в роботі. Перелік варто друкувати у дві колонки: у лівій за абеткою наводяться скорочення, а у правій – їх детальне розшифрування. Якщо в дипломній роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення повторюються менше трьох разів, перелік не складають, їхнє розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

Зміст дипломної роботи визначається його темою і відображається у плані, розробленому здобувачем освіти та узгодженому з науковим керівником. Відповідно до передбачуваної теми здобувач освіти самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті та ін.) й відповідні нормативні документи.

Зміст (план) розміщують безпосередньо після переліку умовних скорочень, починаючи з нової сторінки. Зміст охоплює: вступ; послідовно перелічені назви усіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки); висновки; список використаних джерел; додатки. Навпроти кожної позиції проставляються номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу.

У вступі розкривається сутність і стан наукової проблеми (завдання) та її значущість, підстави й вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. У вступі подають загальну характеристику дипломної роботи у такій послідовності:

Актуальність теми - на основі критичного аналізу відомих шляхів вирішення проблеми чітко й аргументовано обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – *сутність проблеми*, з чого й випливе *актуальність теми*. Проблема в дослідженні – це суперечлива ситуація, котра вимагає свого вирішення. Така ситуація найчастіше виникає в результаті відкриття нових фактів, які явно не вкладаються у рамки колишніх теоретичних уявлень, тобто коли жодна з теорій не може пояснити щойно виявлені факти.

Мета і завдання дослідження - формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для її досягнення. Не варто формулювати мету, починаючи зі слів «дослідження..», «вивчення..», «аналіз..», тому що вони вказують на засіб досягнення, а не на неї саму. Мета роботи зазвичай тісно

переплітається з назвою дипломної роботи. Мета дослідження – це очікуваний кінцевий результат; визначає стратегію і тактику дослідження, загальну його спрямованість і логіку. Приклади формулювання мети дослідження:

- *узагальнення теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо формування виробничої програми та оцінювання її відповідності в готельних підприємствах;*
- *обґрунтування теоретико-методологічних положень і розробка науково-практичних рекомендацій щодо розвитку середовища діяльності та підвищення якості сервісу готельних підприємств за умов інтенсивного розвитку регіонального ринку;*
- *розробка та обґрунтування теоретичних та практичних рекомендацій щодо створення нового закладу готельно-ресторанного господарства на місцевому ринку сфери послуг;*
- *розробка теоретичних положень і методичних рекомендацій щодо організації та економічної ефективності функціонування закладів ресторанного господарства, спрямованих на підвищення їх конкурентоспроможності.*

Для досягнення мети необхідно сформулювати послідовність завдань, кожне з яких стосується конкретного аспекту наукової теми і підпорядковане меті.

Зазвичай завдання відповідають плану дипломної роботи та подаються у вигляді переліку: проаналізувати..., розробити..., узагальнити..., виявити..., обґрунтувати..., довести..., показати..., описати..., встановити..., вяснити..., визначити... тощо.

Об'єкт і предмет дослідження – залежно від мети вибираються об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обраний для вивчення. Предмет дослідження – це те, що міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього і спрямована основна увага випускника, саме предмет дослідження визначає тему випускної роботи, яка виноситься на титул як заголовок.

У дипломних роботах об'єктами дослідження переважно є готельно-ресторанні підприємства, процеси їх функціонування, послуги. Предметом дослідження є найбільш значущі властивості об'єкта, окремі його аспекти, сегменти чи взаємозв'язки, які підлягають вивченню. Так, предметом

дослідження можуть виступати практичні засади формування конкурентоспроможності підприємства, теоретико-методичні аспекти забезпечення якості послуг тощо.

Методи дослідження - зазначають використовувані методи та інформаційні джерела дослідження. Вказують загальнонаукові та спеціальні методи дослідження теоретичних основ та практичних напрацювань в обраній галузі, явищ і процесів в сфері готельного та ресторанного господарства, основні джерела наукової, монографічної літератури, статистичних джерел, що стали основою написання проекту.

До прикладу, подають наступний перелік використаних методів дослідження: опис, вимірювання, порівняння, експеримент, спостереження, моделювання, аналогія, аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, пояснення, мислений експеримент, сходження від абстрактного до конкретного, аксіоматичний, системно-структурний тощо.

Наукова новизна отриманих результатів - коротко викладають нові наукові положення (рішення), запропоновані автором особисто. Виділяють три ступеня наукової новизни результатів дослідження:

- принципово нові в певній галузі знання (вперше здійснено..., розроблено..., визначено..., формалізовано...);
- науковий результат розширює або доповнює відомі теоретичні чи практичні положення, вносить у них нові елементи (удосконалено...);
- науковий результат конкретизує, уточнює відомі положення, поширює відомий метод на новий клас об'єктів або явищ (набуло подальшого розвитку...).

Практичне значення отриманих результатів – висвітлюють результати практичного застосування отриманих результатів або рекомендацій щодо їх використання. Необхідно коротко повідомити про впровадження результатів досліджень, назвавши організації, в яких здійснена реалізація, форми реалізації і реквізити відповідних документів. Впровадження варто оформити актом або довідкою.

Апробація результатів роботи та публікації – зазначається, на яких науково-практичних заходах (конференції, круглі столи, засідання наукових гуртків) обговорювалися результати дипломної роботи; де, скільки і яким обсягом вийшли друком наукові публікації.

Структура та обсяг дипломної роботи – наводиться перелік структурних розділів роботи; загальний обсяг роботи,.

Вказують загальний обсяг кваліфікаційної роботи (у стор.). Зазначають, що дипломна робота містить вступ, ... розділів, ... підрозділів, висновки, список використаних джерел, ... додатків; ілюстрований ... таблицями, ... рисунками (... діаграмами, ... схемами, ... графіками), ... формулами; список використаної літератури включає ... джерел.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 3-4 сторінки.

Основний зміст дипломної роботи може мати аналітико-дослідницький або дослідно-технологічний характер.

Основна частина роботи складається з 3-4 розділів та підрозділів. Кожний розділ починають з нової сторінки. В кінці кожного розділу формуються висновки обсягом 1-2 сторінки зі стислим викладенням наведених у ньому результатів наукових і прикладних досліджень.

У першому розділі обґрунтовується теоретична база обраної проблеми, дається огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних з посиланням на джерела, іншої інформації, пов'язаної з темою. На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури (зокрема іноземної) розкриваються підходи різних авторів до вирішення проблеми, показується, в чому полягає подібність, а в чому – відмінність їх поглядів, а також обґрунтовуються власні погляди на проблему, подається аналіз чинної законодавчої бази за досліджуваною проблемою.

У другому розділі на основі аналізу всіх аспектів діяльності об'єкта дослідження варто висвітлити:

➤ організаційно-економічну характеристику підприємства (організаційну структуру управління, основні служби, чисельність персоналу, технічні параметри, економічні показники діяльності);

➤ аналіз функціональної організації приміщень з погляду їх відповідності встановленим нормам і правилам, а також характеристику складових інтер'єру (обладнання, інвентар, устаткування тощо) та умови забезпечення санітарно-гігієнічних норм;

➤ особливості моделювання та структурування процесу обслуговування споживачів готельних послуг (аналізуються основні та допоміжні технологічні цикли обслуговування відвідувачів);

➤ організацію виробничої програми підприємства харчування (спосіб обслуговування, меню, технологічні карти, технологічні лінії, забезпечення сировиною й напівфабрикатами).

Якщо об'єктом дослідження обрано засіб розміщення, то питання, пов'язані з організацією виробничої програми закладу харчування при

готельному підприємстві, аналізуються в загальних рисах. Якщо об'єктом дослідження є заклад ресторанного господарства, то, відповідно, узагальнюються питання, що стосуються технологічного циклу обслуговування гостей засобу розміщення.

Якщо дипломна робота носить дослідно-технологічний характер, то наводиться також аналіз планувальних рішень відповідно до їх функціонального призначення. Передбачається оцінка сервісно-виробничого процесу закладу ресторанного господарства, технологічного процесу виробництва та споживання.

У даному розділі також здійснюється виконання графічної частини проекту (план благоустрою і ситуаційний план, плани поверхів закладу, архітектурний розріз будівлі, фасад). Виконується розділ на основі нормативних документів, матеріалів, зібраних протягом переддипломної практики (дослідження містобудівної ситуації у районі будівництва, наявності інженерних мереж на ділянці будівництва та прилеглий території, для проектів реконструкції - матеріалів інженерного обстеження стану будівлі, детального плану будівлі до реконструкції, по можливості - матеріалів обстеження конструктивних елементів та інженерних систем будівлі, типу та потужності проектованого закладу), концептуальних рішень, спрямування закладу тощо.

Якщо ж дипломна робота має аналітико-дослідницький характер, то доцільним було б більш детально передбачити визначення та обґрунтування організаційно-правового статусу закладу готельного, ресторанного господарства, визначення місії та побудову органів управління, обґрунтування вартості створення проекту та ефективності функціонування у сучасних ринкових умовах.

Економічне обґрунтування створення та діяльності підприємств готельного та ресторанного господарства необхідно здійснювати з урахуванням стадій життєвого циклу підприємства, мінливого попиту на продукцію та послуги, ризиків, з якими стикається підприємство у процесі створення та функціонування. Тому, доцільним є провести маркетингові досліджень ринку ресторанних, готельних послуг. Згідно з результатами маркетингових досліджень обґрунтувати в подальшому перспективні напрями діяльності підприємства готельного, ресторанного господарства.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність управлінських, виробничих, проектно-технологічних процесів, що спостерігаються в організації, їх особливості, тенденції та створити

базу для виявлення невикористаних резервів. Динаміку основних показників відслідковують за попередні 3-5 років, для оцінки впливу різних факторів, виявлення резервів – за плановими і фактичними даними за звітний рік чи фактичними даними за попередній рік. Аналіз проблеми повинен здійснюватися з урахуванням чинників позитивної та негативної дій. Якщо можливо, текст потрібно підтверджувати реальними документами (що наводяться у додатках), які обов'язково супроводжують стислим коментарем. Для виконання даного розділу здобувач освіти має зібрати фактичні дані під час практики.

У підсумку дослідження в межах другого розділу повинні бути виявлені можливі шляхи удосконалення діяльності готельно-ресторанного підприємства щодо організаційних, функціональних і технологічних процесів чи технічних параметрів.

У третьому розділі (проектно-рекомендаційному, оптимізаційному) необхідно розробити конкретні рекомендації, пропозиції, моделі управління параметрами розвитку та діяльності готельно-ресторанного підприємства (стратегію, бізнес-план, консультативний проект, реінжиніринг бізнес-процесу, реструктуризацію, проектування) на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також висновків проведеного у другому розділі дослідження.

У цій частині наводять обґрунтування заходів щодо поліпшення діяльності об'єкта. Система заходів логічно впливає з теоретичної та аналітичної частин і спрямована на подолання суперечностей між реальним та бажаним станами об'єкта з урахуванням індивідуальних завдань. Тобто конкретні пропозиції повинні бути спрямовані на оптимізацію, підвищення ефективності діяльності підприємства.

У висновках повинні міститися підсумки проведеного дослідження, основні наукові та практичні результати, рекомендації щодо їх науково-практичного використання. Висновки формуються відповідно до поставлених завдань.

Саме тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінка результатів з точки зору відповідності меті випускної роботи та поставленим у вступі завданням, пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напрямку, які було детально обґрунтовано у рекомендаційних підрозділах. Висновків по кількості повинно бути не менше, ніж сформульовано завдань у вступі до роботи.

Для формулювання чітких висновків та ґрунтовних пропозицій рекомендується апробація основних положень дослідження на наукових конференціях, семінарах, публікація у наукових виданнях.

Обсяг висновків не повинен перевищувати 4-5 сторінок.

До *списку використаних джерел* вміщують джерела, на які у тексті є посилання. Список складається із нормативних актів, нормативних документів, вітчизняної та зарубіжної наукової і спеціальної літератури, фахових видань, електронних ресурсів. Не рекомендується зазначати в списку навчальну і навчально-методичну літературу. У списку рекомендованих джерел і бути публікації здобувача, наукового керівника, консультанта та інших викладачів університету, які займаються проблемою дослідження. Вимоги до оформлення списку використаних джерел наведені в ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

У *додатках* подаються допоміжні матеріали: копії документів, витяги із нормативних актів і документів, звіти, окремі інструкції, положення, правила, результати соціологічних опитувань, громіздкі таблиці, рисунки; технологічні інструкції, технічні умови, рецептури, затверджені в установленому порядку, або довідки про впровадження у виробництво відповідних рекомендацій та пропозицій, статті; матеріали, що засвідчують пропозиції, асортимент, якість тощо.

3.2. Загальні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота має мати логічний, доказовий, аргументований характер і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений всебічний аналіз досліджуваної проблеми;
- містити результати самостійних досліджень, розрахунки, виконані із застосуванням інформаційних технологій;
- містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення діяльності на досліджуваному об'єкті;
- бути належним чином оформленою;
- мати всі необхідні супровідні документи;
- бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Мова дипломної роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність логічна. Пряме

переписування у роботі матеріалів із літературних джерел є неприпустимим.

Робота має бути надрукована на одному боці сторінок стандартного білого паперу формату А4 (210x297 мм). Текст розташовується через 1,5 міжрядкових інтервали (тридцять-тридцять два рядки на сторінці) з мінімальною висотою шрифту в 1,8 мм (комп'ютерний набір – 14-й кегль, при необхідності в оформленні таблиць допускається 10-й–12-й кегль), шрифт – Times New Roman. Абзацний відступ – 1,25 см. Лише між назвою розділу і підрозділу, між останнім реченням одного підрозділу і назвою іншого підрозділу, між останнім реченням підрозділу і заголовком висновків до розділу, текст розташовується через 2 інтервали. Дopusкається розміщувати таблиці та інші ілюстративні матеріали на аркушах формату А3 (не більше за 40 рядків на сторінку).

Текст дипломної роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку – 30 мм, з правого – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм.

Вписувати у друкований текст роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні позначення можна чорнилом, тушшю, пастою лише чорного кольору. При цьому щільність вписаного тексту має бути наближеною до щільності основного тексту.

Титульна сторінка містить найменування ЗВО, прізвище, ім'я та по батькові й інші відомості про автора, тему випускної роботи, прізвище, вчене звання (посаду) наукового керівника; місто і рік.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів роботи. Зміст має включати усі заголовки, які є в роботі, починаючи зі вступу і закінчуючи додатками.

Текст основної частини роботи поділяється на розділи і підрозділи, згідно з планом, затвердженим у завданні на виконання дипломної роботи.

Висновки до кожного розділу друкуються через 2 інтервали від основного тексту. По центру сторінки друкується назва “ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1”, нижче розташовується текст висновків.

Заголовки структурних частин дипломної роботи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

3.3. Нумерація, ілюстрації, таблиці, формули, посилання на джерела

Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою дипломної роботи є титульна сторінка, яка включається до загальної нумерації сторінок і на якій номер сторінки не ставиться. Нумерація без крапки після неї проставляється у правому верхньому куті подальших сторінок.

ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи. Номер розділу ставиться після слова “РОЗДІЛ”. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими та після яких ставиться крапка: наприклад, “1.2.” (другий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку друкують заголовок підрозділу.

Ілюстрації

Зміст ілюстрацій має доповнювати текст роботи, поглиблювати розкриття суті явища, наочно ілюструвати думки автора, і тому в тексті на кожному з них повинно бути посилання з коментарем.

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на наступній сторінці. Якщо вони містяться на окремих сторінках роботи, їх включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстративні або табличні матеріали, розміри яких є більші за формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках. На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті.

Ілюстрації позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка: наприклад, “Рис. 1.2.” (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією.

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, має оформлятися у вигляді таблиць, приклад якої наводиться в **додатку Д**. Таблиці нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті розміщують напис “Таблиця” із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, “Таблиця 2.3” (третя таблиця другого

розділу). Нижче розміщується назва таблиці, яку друкують симетрично тексту та посилання на джерело. Назву і слово “Таблиця” починають із великої літери. Назву не підкреслюють.

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над наступними частинами пишеться: наприклад, “Продовження табл. 2.3” і дублюються заголовки колонок.

У таблицях слід обов’язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери.

Заголовки граф починаються з великих літер, підзаголовки – з малих, якщо складають одне речення із заголовком, і з великих – якщо вони є самостійними. В таблиці не може бути пустих стовпчиків. Якщо немає даних, то необхідно ставити прочерки. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без обертання тексту або з обертанням за годинниковою стрілкою.

Після таблиці необхідно зазначити посилання на джерело, за яким вона була складена. Джерело зазначають під таблицею після знака * з обов’язковим посилання на першоджерело. Наприклад: * складено за даними... [...] або розраховано за даними... [..]. Якщо повністю вся таблиця запозичена, то номер джерела вказують після її назви у квадратних дужках.

Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані в формулі, і кожне – з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

Формули

Формули у кваліфікаційній роботі нумеруються в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого берега сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: “(3.1)” (перша формула третього розділу).

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менш як один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести

після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення(:).

Посилання на джерела

Посилання в тексті роботи на джерела інформації слід зазначити порядковим номером посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: “... у працях [1-9] ...”. Або в кінці речення, чи абзацу [2, 45], де 2 – номер джерела у списку, а 45 – номер сторінки. Крапки ставляться за квадратними дужками.

Посилання на ілюстрації до дипломної роботи оформлюють порядковим номером ілюстрації: наприклад, “на рис. 2.3”; на формули – порядковим номером формули: наприклад, “у формулі (3.1)”. Посилання у тексті на таблиці пишуть скорочено: наприклад, “у табл. 1.2”. У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вживати скорочене слово “дивись”: наприклад, “див. табл. 1.2”.

3.4. Складання списку джерел

Список літератури вимагає розміщення всіх використаних джерел інформації у такій послідовності:

- а) закони України (у хронологічній послідовності);
- б) укази Президента, постанови уряду (у хронологічній послідовності);
- в) директивні матеріали міністерств (у хронологічній послідовності);
- г) монографії, брошури, підручники (абетковий порядок);
- д) статті з журналів (абетковий порядок);
- є) інструктивні, нормативні та інші матеріали, що використовуються підприємством (абетковий порядок);
- ж) іншомовні джерела;
- з) електронні джерела.

Або за послідовністю вживання їх в тексті.

Відомості про включені до списку джерела слід подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов’язковим наведенням назв праць (Додаток Е).

3.5. Оформлення додатків

Додатки до дипломної роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою. Крім того, у додатки доцільно включати допоміжний матеріал,

потрібний для повноти сприйняття випускної роботи: копії документів, витяги із нормативних актів і документів, звіти, окремі інструкції, положення, правила, результати соціологічних опитувань, громіздкі таблиці, рисунки; технологічні інструкції, технічні умови, рецептури, затверджені в установленому порядку, або довідки про впровадження у виробництво відповідних рекомендацій та пропозицій, статті; матеріали, що засвідчують пропозиції, асортимент, якість тощо.

Додатки оформлюються як продовження дипломної роботи і розміщуються у порядку посилань у тексті.

Додаток повинен мати заголовок, написаний або надрукований малими літерами з першої великої літери симетрично до тексту сторінки. Текст після заголовку додатку розташовується через 2 інтервали.

Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток ____” і поряд – велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: додаток А, додаток Б і т. д. Єдиний додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: “А.2” – другий розділ додатка А; “В. 3.1” – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: “рис. Д.1.2” – другий рисунок першого розділу додатка Д; “формула (А.1)” – перша формула додатка А.

РОЗДІЛ 4. РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

4.1. Підготовка та захист кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота має виконуватися студентом у повній відповідності до затверджених календарного плану, завдання та визначених вище вимог щодо змісту та оформлення. У випадках відставання від графіка студент зобов'язаний надати пояснення своєму науковому керівнику або завідувачу кафедри.

На період виконання дипломних магістерських робіт на кафедрі здійснюється консультування науковими керівниками. Метою систематичних консультації є надання допомоги студентові: у підборі літератури та нормативних джерел, формуванні та опрацюванні інформаційного забезпечення дослідження, виборі його методів, форм висвітлення результатів дослідження тощо; у дотриманні вимог до змісту й оформлення дипломної кваліфікаційної роботи, своєчасному усуненні відхилень. Оперативне і ретельне виконання рекомендацій керівника сприяє своєчасному виконанню дипломної кваліфікаційної роботи і є запорукою успішного захисту.

Відповідно до календарних етапів студент має подавати роботу частинами на перегляд, а у встановлений графіком кінцевий термін подати завершену дипломну магістерську роботу на рецензування науковому керівникові.

До завершеної дипломної кваліфікаційної роботи додається відгук підприємства-об'єкта написання дипломної кваліфікаційної роботи, завірений печаткою. Цей відгук засвідчує достовірність наведеної в роботі інформації та правдивість фактичних даних. Бажано, щоб в ньому були підтверджені актуальність теми для підприємства, самостійність дослідження, практична значущість аналітичного розділу та можливості і перспективи впровадження запропонованих рекомендацій.

За один-два тижні до дати захисту дипломної роботи повинен відбуватися попередній захист. На передзахист представляється повністю завершена дипломна робота у незброшурованому вигляді.

Порядок проведення передзахисту передбачає виступ наукового керівника, у якому дається характеристика виконання здобувачем освіти поставлених завдань, дотримання графіка написання окремих частин роботи та ступеня завершеності дослідження. Керівник оцінює можливість допуску даної роботи до захисту. Далі всі присутні можуть задавати

запитання здобувачу освіти, що захищає результати власного дослідження. За умов виникнення зауважень здобувач освіти зобов'язаний доопрацювати роботу і представити її на захист.

До захисту здобувач освіти - магістрант повинен додати до роботи відгук наукового керівника, в якому оцінюється, як якість виконання самого проекту, так і праці здобувач освіти а над ним, а саме: ступінь обґрунтування актуальності теми, обсяг та структура проекту, характеристика його розділів, відповідність роботи меті та завданням, повнота використання фактичних даних, використання в роботі сучасних методів та методик, результати дипломної роботи (теоретичні, практичні), науковий апарат і стиль роботи, ставлення здобувач освіти а до роботи, зауважень і побажань наукового керівника, недоліки роботи. Керівник дає загальну оцінку дипломної роботи та робить висновок про можливість допуску роботи до захисту в ЕК (**Додаток Ж**).

На завершену дипломна робота рецензент дає стислу рецензію. У ній повинно бути:

- 1) підтверджено відповідність дипломної роботи меті й завданням;
- 2) подано коротку характеристику виконання дипломної роботи:
  - а) характеристика виконання кожного розділу дипломної роботи і ступінь використання здобувач освіти ом останніх досягнень науки і техніки,
  - б) оцінка якості виконання графічної частини роботи та пояснювальної записки,
  - в) перелік позитивних рис роботи та її основних недоліків;
- 3) зроблено загальну оцінку дипломної роботи та висновок щодо можливості присвоєння відповідної кваліфікації здобувачу освіти, що виконав дипломну роботу.

За тиждень до захисту зброшурований у твердій палітурці рукопис завершеної дипломної роботи, яка підписана здобувач освіти ом та його науковим керівником, за наявності позитивної характеристики роботи у письмовому відзиві наукового керівника та відповідної рецензії рецензента, здобувач освіти подає завідувачу кафедри, який приймає рішення щодо дозволу до захисту і оформлює його.

Дипломна робота реєструється на кафедрі і там зберігається до захисту перед ЕК. Остаточне рішення щодо допуску до захисту кваліфікаційної роботи приймає завідувач кафедрою на підставі виконання здобувачем освіти навчального плану.

4.2. Забезпечення академічної доброчесності та перевірка тексту на наявність запозичень

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У контексті забезпечення академічної доброчесності кінцевий допуск кваліфікаційних робіт до захисту здійснюється після перегляду роботи системою «Антиплагіат» на наявність запозичень. Системний оператор проводить перевірку електронної версії завершеної кваліфікаційної роботи на можливу наявність у тексті чужих опублікованих робіт (тестів) без належного посилання на автора. Результатом перевірки є Звіт, що містить відсоток текстових запозичень і слугує підтвердженням оригінальності виконаної роботи.

Здобувач вищої освіти, що виконав випускню кваліфікаційну роботу, яка має незадовільний рівень оригінальності тексту допускається о захисту за умови перевірки наявності та правильного оформлення посилань та цитувань на першоджерела.

4.3. Процедура захисту дипломної роботи

При захисті дипломної роботи у державну комісію подаються:

- виконану дипломну роботу з записом на ній висновку завідуючого випускової кафедри про допуск здобувач освіти а до захисту;
- письмовий відгук керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання дипломної роботи;
- письмова рецензія на дипломну роботу;
- копія наказу про затвердження тем та призначення керівників дипломних робіт;
- копія наказу про склад рецензентів дипломних робіт;
- довідка про анти плагіат.

Під час підготовки до захисту здобувач освіти має погодити зі своїм науковим керівником складену ним стислу доповідь щодо дипломної роботи і підготовлені наочні матеріали (4-6 сторінок з найважливішими ілюстративними матеріалами, оформленими у вигляді плакатів або у вигляді роздаткового матеріалу на аркушах формату А4, а також слайди, фотографії, макети, рекламні проспекти тощо). Найбільш доцільно наочні матеріали готувати у вигляді презентації в PowerPoint з представленням перед ЕК за допомогою мультимедійного пристрою.

Обсяг тексту доповіді має відповідати 5-7 хвилинам виступу. Доповідь повинна відображати: обґрунтування актуальності теми, мету і завдання роботи, основні результати аналізу досліджуваної проблеми і творчі розробки автора. Особливе місце має бути відведене обґрунтованим пропозиціям і рекомендаціям та оцінці їх ефективності.

Наочні матеріали мають послідовно ілюструвати доповідь здобувача освіти і забезпечувати повноту висвітлення основних результатів дослідження, які підлягають захисту.

Процедура захисту протоколюється секретарем комісії.

Здобувач освіти стисло доповідає комісії сутність проведеного дослідження, дає оцінку отриманим результатам, ілюструючи доповідь посиланнями на наочні матеріали.

Під час захисту дипломної роботи члени ЕК, присутні на захисті викладачі, спеціалісти можуть задавати Здобувачу освіти запитання щодо змісту роботи. Відповіді здобувача освіти мають бути конкретними, аргументованими і короткими.

Перед відповіддю здобувач освіти а на запитання оголошується відзив наукового керівника виконаної кваліфікаційної роботи та рецензія рецензента.

4.4. Оцінювання рівня якості і підготовки дипломної роботи

Автор дипломної кваліфікаційної роботи має продемонструвати вміння:

– логічно та аргументовано викладати матеріал; коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи; проводити власні дослідження;

– володіння навичками узагальнення; формулювання висновків; працювати з інформаційними джерелами; ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи та напрями вирішення задачі, що досліджується.

До загальних критеріїв оцінювання дипломної кваліфікаційної роботи належать:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

Дипломна магістерська робота, в якій розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні та статистичні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування допускається до захисту, але не може бути оцінена вище ніж *«задовільно»*.

Робота, в якій зроблено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, звітні дані підприємства / організації, на базі якого досліджувалася тема, проведено комплексні дослідження, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінена на *«добре»*.

Робота, в якій зроблено власне оцінювання різних літературних джерел, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні наукові дослідження, розрахунки і на їх основі - аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції, а результати наукового дослідження опубліковано у наукових виданнях та/або матеріалах наукових конференцій, може бути оцінена на *«відмінно»*.

Результати захисту дипломних магістерських робіт оцінюються з використанням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»); національної системи

(«відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за 100-бальною шкалою).

Рішення щодо підсумкової оцінки приймається більшістю голосів членів ЕК за результатами публічного захисту з урахуванням висновків наукового керівника та рецензента.

За результатами захисту дипломної роботи на закритому засіданні ДЕК приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи, про присвоєння фахівцю відповідної кваліфікації і про видачу йому диплома державного зразка.

Засідання ЕК оформлюється протоколом, до якого вносяться відповідні оцінки за захист, записуються запитання членів ЕК і присутніх на захисті, особисті думки членів ЕК, зазначається одержаний освітній рівень, а також назва державного документа про освіту (диплом), який видається випускникові ЗВО.

Протокол підписують голова і члени ЕК, що брали участь у засіданні.

Екзаменаційна комісія після завершення роботи складає звіт, в якому відображаються: основні кількісні показники щодо рівня і якості успішності по проведених екзаменах і захистах; характеристики виконаних дипломних робіт щодо можливості впровадження конкретних пропозицій у практику діючих підприємств, щодо рівня застосування сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій в аналітичних дослідженнях і т. ін.

Здобувач освіти, який отримав на захисті дипломної роботи незадовільну оцінку, має бути відрахованим із ЗВО, і в цьому випадку йому видається академічна довідка встановленого зразка. За ним залишається право бути повторно допущеним до складання державних екзаменів (якщо він одержав незадовільну оцінку на екзамені) або до захисту дипломної роботи протягом наступних трьох років. Повторно атестаційна робота виконується за наявності заяви здобувач освіти а про допуск до захисту, дозволу ректора і рішення випускової кафедри про затвердження теми і об'єкта дослідження, призначення наукового керівника. На вимогу кафедри тему дипломної роботи може бути змінено або в межах тієї ж теми матеріали роботи здобувач освіти може суттєво оновити і доповнити.

Якщо захист дипломної роботи не відбувся з поважних причин, про що здобувач освіти у ЕК має подати відповідні документи, ректор ЗВО

може продовжити термін його навчання до наступного терміну роботи ЕК із захисту дипломних робіт, але не більше як на один рік.

Незалежно від причин повторний захист дипломної роботи у той же рік категорично забороняється.

На всіх засіданнях ЕК ведеться протокол, в який вносяться відповідні результати оцінювання дипломної кваліфікаційної роботи, записуються запитання членів ЕК і присутніх на захисті, особисті думки членів ЕК, а також відомості про одержаний освітній рівень, та державний документ про освіту, який видається випускникові МДУ. Протоколи підписують голова і члени ЕК, що брали участь у засіданні.

Захищені магістерські роботи кафедра менеджменту та управління економічними процесами здає в наукову бібліотеку МДУ не пізніше як через 3 дні після завершення роботи ЕК, де вони зберігаються протягом 5 років.

ДОДАТКИ

Додаток А

Завідувачу кафедри готельно-
ресторанної та музейної справи

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

здобувача другого (магістерського) рівня
вищої освіти
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
ОПП «Готельно-ресторанна справа»
денної (заочної) форми навчання

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Заява

Прошу закріпити за мною тему кваліфікаційної роботи
«_____» та призначити
науковим керівником _____.

Робота буде виконуватися на за матеріалами

_____ (назва підприємства)

«___» _____ 20___ р.

_____ (підпис здобувача)

«Погоджено»

«___» _____ 20___ р.

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали наукового керівника)

Мукачівський державний університет

(повне найменування ЗВО)

Факультет _____

Кафедра _____

Освітній ступінь магістр _____

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа _____

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
готельно-ресторанної та музейної справи

“ _____ ” _____ 20__ року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ОСВІТИ**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

Керівник роботи _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від

“ _____ ” _____ 20__ року № _____

2. Строк подання здобувачем
роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які
потрібно розробити

_____
_____
_____
_____
_____
_____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

---

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вибір теми та узгодження її з науковим керівником дипломної кваліфікаційної роботи. Визначення підприємства – об'єкта дослідження кваліфікаційної роботи		
2.	Розробка завдання на кваліфікаційну роботу, складання календарного плану її виконання		
3.	Складання і затвердження плану кваліфікаційної роботи		
4.	Опрацювання літературних джерел за темою кваліфікаційної роботи		
5.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи		
6.	Усунення недоліків теоретичної частини кваліфікаційної роботи		
7.	Написання практичної частини кваліфікаційної роботи		
8.	Усунення недоліків практичної частини кваліфікаційної роботи		
9.	Написання заключної частини кваліфікаційної роботи		
10.	Усунення недоліків заключної частини кваліфікаційної роботи		
11.	Отримання висновку керівника кваліфікаційної роботи		
12.	Подання кваліфікаційної роботи на ознайомлення керівництву об'єкта дослідження та отримання відзиву з підприємства		
13.	Подання кваліфікаційної роботи на зовнішнє рецензування та отримання рецензії		
14.	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру в завершеному вигляді		
15.	Перевірка кваліфікаційної роботи в системі «АНТИПЛАГІАТ» та отримання звіту		
16.	Попередній захист кваліфікаційної роботи та отримання допуску до захисту		
17.	Захист дипломної кваліфікаційної роботи		

Здобувач освіти

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет

Кафедра готельно-ресторанної та музейної справи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИМ ПІДПРИЄМСТВОМ ЧЕРЕЗ ПОЛІПШЕННЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Виконав

студент II курсу

групи ГРС – 2м

освітнього ступеня «Магістр»

спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

ОПП «Готельно-ресторанна справа» _____ Рябець Віктор Андрійович

Науковий керівник

к.е.н., доцент.

_____ Гоблик– Маркович Надія Михайлівна

Робота допускається до захисту:

Завідувач кафедру готельно-ресторанної

та музейної справи

д.е.н., професор

_____ Мілашовська О.І.

Мукачево - 2021

Орієнтований варіант змісту дипломної роботи

З М І С Т

Стор.

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. ГОТЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО В СИСТЕМІ РИНКОВИХ ВІДНОСИН І СТРАТЕГІЯ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ.....	
1.1. Готельне підприємство як суб'єкт ринкових відносин	
1.2. Суть і призначення стратегії підприємства у конкурентному середовищі ...	
1.3. Методичні засади формування та аналізу стратегії готельного підприємства	
Висновки до розділу 1	
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ОБСЛУГОВУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
2.1. Організаційно-функціональна характеристика готелю «Зірка»	
2.2. Аналіз сервісно-виробничого процесу служби ресторанного сервісу готелю «Зірка».....	
2.3. Дослідження виробничої стратегії готелю «Зірка»	
Висновки до розділу 2	
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
3.1. Розширення функціональних приміщень готелю «Зірка»	
3.2. Оптимізація стратегії кадрового забезпечення готелю «Зірка»	
3.3. Обґрунтування маркетингової стратегії готелю «Зірка»	
Висновки до розділу 3	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

Приклад оформлення таблиць

Таблиця 2.1

Характеристика готелів та інших місць для короткотермінового проживання по містах та районах*

(станом на 1.01.2021р.)

	Кількість номерів, одиниць	Загальна площа	У т.ч. житлова площа
		м ²	
По області	2523	124977,5	61843,8
м. Ужгород	761	37873,8	14151,7
м. Берегово	77	3361,9	1508,6
м. Мукачево	233	11392,2	6342,2
м. Хуст	100	3164,0	1166,2
Виноградівський	18	1069,9	269,9
Воловецький	90	4846,0	1572,0
Міжгірський	187	7931,7	5799,1
Мукачівський	233	8236,4	5132,5
Перечинський	116	6308,7	3303,7
Рахівський	277	13486,6	8238,2
Свалявський	160	10965,0	6762,6
Тячівський	103	5287,2	2170,5
Ужгородський	98	7571,1	2876,6
Хустський	70	3483,0	2550,0

*(джерело)

Таблиця 2.2

Динаміка готелів та інших місць для короткотермінового проживання по містах за 2020-2021 рр.*

	Кількість номерів, одиниць у 2020р.	Кількість номерів, одиниць у 2021р..	Абсолютне відхилення, одиниць	Відносне відхилення, %
По області	2500	3500	+1000	+40
м. Ужгород	760	810	+50	+6,5
м. Берегово	80	120	+40	+50
м. Мукачево	230	250	+20	+8,7
м. Хуст	100	140	+40	+40

*(розробка автора)

**Приклади бібліографічного опису у списку джерел, які
наводяться у кваліфікаційній роботі**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
КНИГИ	
Один автор	1. Бочелюк В.Й. Юридична психологія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 336 с. 2. Щокін Г. Управління суспільством: наук.-публ. вид. 2-ге вид., допов. і перероб. Київ: МАУП, 2020. 406 с.
Два та три автори	1. Мілютіна К.Л., Трофімов А.Ю. Психологія сучасного бізнесу: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2020. 168 с. 2. Аванесова Н.Е., Марченко О.В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади: монографія. Харків: Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 3. Антонюк Л.Л., Поручник А.М., Савчук В.С. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: монографія. Київ: КНЕУ, 2003. 394 с.
Чотири та більше авторів	1. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В. Вікова психологія: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 384 с. 2. Соціально-психологічні закономірності становлення економічної культури молоді: монографія / В.В. Москаленко та ін.; за ред. В.В. Москаленко. Київ: Педагогічна думка, 2015. 405 с.
За редакцією	1. Криміналістика: конспект лекцій / за заг. ред. В.І. Галана; уклад. Ж.В. Удовенко. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 320 с. 2. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. для мед. ВНЗ, лікарів-інтернів, курсантів. 2-ге вид., перероб. і доп. / за ред. В.М. Козька. Київ: ВСВ «Медицина», 2018. 120 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І.М. Дзюба та ін. Київ: САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Іванов Ю.Ф., Куриліна О.В., Іванова М.В. Цивільне право України: навч. посіб. у 2 т. 2-ге вид. доповн. і переробл. Київ:

	Алерта, 2019. Т. 1. 342 с.
ЧАСТИНА ВИДАННЯ:	
Книги	<p>1. Гетьман А.П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с екологическим правом: избранные труды</i>. Харьков:Кроссроуд, 2013. С. 205–212.</p> <p>2. Шпичак О.М. Обґрунтування ціни на екологічно “чисту” продукцію. <i>Економічний довідник аграрника / за ред. Ю.А. Лузана, П.Г. Саблука</i>. Київ: Преса України. 2003. С. 309–310.</p>
Матеріали конференцій (тези, доповіді)	<p>1. Біланова Л.П., Кундій Ж.П., Андрейко С.С. Актуальні проблеми демократизації контролю навчальної діяльності студентів. <i>Актуальні питання контролю якості освіти у вищих навчальних закладах: матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Полтава, 22 берез. 2018 р.)</i>. Полтава, 2018. С. 23–24.</p> <p>2. Scheinin P. Using student assessment to improve teaching and educational policy. <i>Assessment and student learning: Collecting, interpreting and using data to inform teaching / Ed. by M. O'Keefe, E. Webb, K. Hoad</i>. (Perth, August 16-18, 2009). Melbourne, 2009. P. 12–14.</p>
Стаття періодичного видання	<p>1. Бубіна А.І. Деякі проблеми правового регулювання відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. <i>Актуальні проблеми держави і права</i>. 2008. Вип. 38. С. 180–184.</p> <p>2. Яцків Я.С., Маліцький Б.А., Бублик С.Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. doi: 10.15407/scin12.06.006.</p> <p>3. Pechonchyk T.I., Kontseva V.V., Bezuglyi A.A. Improvement of the organizational and economic mechanism of financing in the road economy. <i>Journal of Advanced Research in Law and Economics</i>. 2019. Vol. 10,</p>

	№. 4. Р. 1110–1119.
ІНШІ ДОКУМЕНТИ	
Автореферати дисертацій	<p>Бобул І.В. Жанрові форми та стильові конотації вокально-естрадного виконавства в музичній культурі України кінця ХХ – початку ХХІ століття: автореф. дис. ... канд. мистецтвозн.: 26.00.01. Київ, 2018. 16 с.</p> <p>Решота В.В. Застосування джерел адміністративного права в судочинстві України: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Львів, 2019. 36 с.</p>
Дисертації	<p>Ківалова Т.С. Зобов'язання відшкодування шкоди за цивільним законодавством України: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.03 / Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2008. 458 с.</p> <p>Орел М.Г. Теоретико-методологічні засади формування системи державного управління у сфері політичної безпеки: дис. ... докт. наук з держав. управл.: 25.00.01 / Міжрегіональна Академія Управління персоналом. Київ, 2019. 488 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>Конституція України: офіц. текст від 28.05.1996. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text (дата звернення: 24.11.2019)</p> <p>Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони інтелектуальної власності: Закон України від 03.02.2004 р. № 1407-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1407-15#Text (дата звернення: 20.11.2019)</p> <p>Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18(дата звернення: 15.11.2019).</p>
Електронні ресурси	<p>Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 15.11.2019).</p> <p>Своипротив чужих: исследование популярности артистов в Украине. URL: https://www.0532.ua/news/1401452/svoi-protiv-cuzih-issledovanie-popularnosti-artistov-v-ukraine (дата звернення: 24.07.2019).</p>

Мукачівський державний університет

Факультет _____
Кафедра _____
Спеціальність _____
Освітній рівень _____
Форма навчання _____ курс _____ група _____

**ВІДГУК
КЕРІВНИКА НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти)
Тема роботи _____
_____
_____
_____

1. Ступінь обґрунтування актуальності теми:
_____

2. Обсяг та структура роботи, характеристика її розділів:
_____
_____
_____

3. Відповідність роботи меті та завданням
_____
_____
_____

4. Оцінка повноти використання фактичних даних:
_____

5. Використання в роботі сучасних методів та методик:
_____
_____

6. Результати випускної роботи (теоретичні, практичні):
_____
_____
_____

7. Оцінка наукового апарату і стилю роботи:

---

8. Ставлення здобувача освіти до роботи, зауважень і побажань наукового керівника:

---

9. Недоліки _____

---

10. Загальна оцінка дипломної роботи та висновок про можливість допуску роботи до захисту:

Науковий керівник _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (учене звання, науковий ступінь, місце роботи і посада)

«__» _____ 20__ року

Підпис _____

Навчально-методичне видання

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО МАГІСТЕРСЬКОГО
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
(ОПП «Готельно-ресторанна справа»)**

Укладачі:

О.І. Мілашовська, д.е.н., професор

Н.М. Гоблик-Маркович, к.е.н., доцент

К.М. Хаустова, к.е.н., доцент

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>